

Ringkøbing-Skjern Kommune

Att.: Koordinator for Kommunikation Jesper Lemming
Jesper.lemming@rksk.dk

22.april 2014

/stiny//rikros-erst

Vejledende udtalelse i henhold til lov om erhvervsfremme og regional udvikling om udbredelsen af højhastighedsbredbånd i Ringkøbing-Skjern Kommune

1. Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune har i e-mail af 5. december 2013 med bilag anmodet Erhvervsstyrelsen om en vejledende udtalelse om, hvorvidt det er muligt at gennemføre udbredelse af højhastighedsbredbånd for Ringkøbing-Skjern Kommune med hjemmel i lov om erhvervsfremme og regional udvikling.

Den 31. januar 2014 offentliggjorde Erhvervsstyrelsen "Vejledning om udrulning af bredbånd i medfør af lov om erhvervsfremme og regional udvikling."

I anledning af Ringkøbing-Skjern Kommunes henvendelse indkaldte Erhvervsstyrelsen til et møde, der blev afholdt den 18. februar 2014. Til stede under mødet var fra Ringkøbing-Skjern Kommune koordinator for kommunikation Jesper Lemming, Teamleder for Koncern IT Niels Sønderkov samt jurist Erna Pilgaard og fra Netplan A/S vicedirektør Benjamin Salomon. Fra Erhvervsstyrelsen deltog chefkonsulent Rikke Rosenmejer (via video), chefkonsulent Steen Frederiksen og specialkonsulent Stine Nylev. På mødet aftaltes det bl.a., at Ringkøbing-Skjern Kommune skulle indsende en revideret beskrivelse af den model, som kommunen vil gennemføre, og som Erhvervsstyrelsen bedes tage stilling til i henhold til lov om erhvervsfremme og regional udvikling.

I e-mail af 19. marts 2014 indsendte Ringkøbing-Skjern Kommune et revideret notat indeholdende "Udbudsmodel til udbredelsen af højhastighedsbredbånd i Ringkøbing-Skjern Kommune."

Det fremgår af det indsendte notat, der er udarbejdet af Netplan A/S i marts 2014, bl.a., at "for at opnå en større udbredelse af højhastighedsbredbånd i Ringkøbing-Skjern Kommune, vil Ringkøbing-Skjern Kommune inkludere forskellige elementer i et kommende udbud, udover anskaffelsen af datakommunikations- og hjemmearbejdspladsforbindelser til kommunens interne behov. Elementerne er:

ERHVERVSTYRELSEN

Vejlsøvej 29

8600 Silkeborg

Tlf 35 291000

Fax 35 46 60 01

CVR-nr. 10 15 08 17

postu@erst.dk

www.erst.dk

- At bidrage til udbygning af dækning ved teknisk forberedelse af en leverandørs infrastruktur således at lokalt erhvervsliv får adgang til højhastighedsbredbånd.
- Kommunalt ejet passiv infrastruktur stilles til rådighed for en leverandør.

Grundlæggende for udbredelse af højhastighedsbredbånd i Ringkøbing-Skjern Kommune er at højhastighedsbredbånd, udover at være tilgængeligt, også er tilgængeligt til en markedspris, som er sammenlignelig med højhastighedsbredbånd i øvrige danske kommuner."

Endvidere fremgår det af notatet, at forberedelsen af digital infrastruktur udelukkende vil omfatte generelle infrastrukturelle tiltag og dermed ikke linjetræk og installation af udstyr hos enkeltvirksomheder. Desuden fremgår det af notatet, at spredningen af kommunale lokationer og hjemmearbejdspladser vil betyde, at der ikke sker en favorisering af enkelte brancher, men at resultatet vil komme en åben kreds af erhvervslivet til gode. Endelig fremgår det af notatet, at leverandørens yderligere omkostninger ved at udvide dækningen til borgere afholdes af leverandøren.

Erhvervsstyrelsen har den 20. marts 2014 efterspurgt yderligere oplysninger vedrørende borgere som potentielle iværksættere, samgravning og udvidelse af dækningen til at omfatte borgere.

Ringkøbing-Skjern Kommune har besvaret spørgsmålene den 21. marts 2014. Ringkøbing-Skjern Kommune har bl.a. oplyst, at udbuddet sikrer, at potentielle iværksættere og borgere får muligheden for højhastighedsinternet, men at det ikke er sigtet og grundlaget for udbuddet, ligesom muligheden heller ikke medfører kommunen en merudgift. Endvidere har Ringkøbing-Skjern Kommune oplyst, at der ved samgravning forstås, at markedets aktører samt offentlige aktører koordinerer gravearbejdet, så man sikrer minimalt gravearbejde og dermed reducerer omkostningerne betragteligt, ligesom kommunen har oplyst, at det er en service, som kommunen allerede i dag tilbyder alle aktører på området, hvilket fortsat vil gælde efter et udbud. Endelig har Ringkøbing-Skjern Kommune oplyst, at de omkostninger, der er ved de sidste metre ikke afholdes af Ringkøbing-Skjern Kommune gennem udbuddet, men afholdes mellem slutkunden og selskabet, der leverer f.eks. fiberforbindelsen. Ringkøbing-Skjern Kommune indfører en maksimal etableringsomkostning for slutkunden på kr. 2.500 i by-områder og kr. 5.000 i landområder, og disse etableringsomkostninger er fastsat efter markedets priser.

Erhvervsstyrelsen har den 31. marts 2014 anmodet Ringkøbing-Skjern Kommune om at oplyse, hvorvidt der - som en del af udbuddet - er yderligere omkostninger forbundet med, at der er mulighed for at grave de sidste metre til borgere.

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 2. april 2014 oplyst, at der ikke er ekstraomkostninger for kommunen i forhold til en leverandørs eventuelle

leverancer til borgere, da disse omkostninger eksplicit skal afholdes af leverandøren.

Erhvervsstyrelsen har i det følgende lagt oplysningerne i Ringkøbing-Skjern Kommunes e-mail af 19. marts 2014 med vedhæftet notat samt oplysningerne i Ringkøbing-Skjern Kommunes e-mails af 21. marts 2014 og 2. april 2014 til grund.

2. Retsgrundlag

Af lov om erhvervsfremme og regional udvikling § 13, stk. 1, fremgår det, at kommunerne kan iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter, bl.a. inden for:

- 1) innovation, herunder bruger- og medarbejderdrevet innovation, ressourceeffektivitet, videndeling og videnopbygning,
- 2) anvendelse af ny teknologi, herunder automatisering og digitalisering,
- 3) etablering og udvikling af nye virksomheder,
- 4) udvikling af menneskelige ressourcer, herunder udvikling af regionale kompetencer,
- 5) vækst og udvikling i turismeerhvervet og
- 6) udviklingsaktiviteter i yderområderne.

Af lovens § 13, stk. 2, jf. § 9, stk. 4 og 6, fremgår det, at aktiviteterne skal være til gavn for en åben kreds af erhvervslivet, samt at aktiviteterne ikke må virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, herunder må der ikke ydes direkte finansiel støtte til enkelte erhvervsvirksomheder.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 13, at kommunerne bl.a. kan iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter i form af digital infrastruktur, f.eks. etablering af it-huse i yderområderne. Det svarer ifølge bemærkningerne til en opdateret videreførelse af lov om kommuners og amts-kommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter samt de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

Endvidere fremgår det af bemærkningerne til loven, at erhvervsudviklingsaktiviteterne skal være kollektive, dvs. stilles til rådighed for en åben kreds af virksomheder. Det betyder dog ikke, at alle tiltag skal udformes, så det kommer alle tænkelige brancher og erhverv til gavn. Erhvervsudviklingsaktiviteterne kan f.eks. rettes mod særlige grupper af virksomheder, såsom lokale eller regionale vækstsektorer, vigtige lokale eller regionale enkeltbrancher eller eksporterhverv. Det afgørende er, at erhvervsudviklingsaktiviteten stilles til rådighed for alle virksomheder inden for de pågældende brancher, sektorer eller erhverv. Og at ingen virksomhed eller virksomheder, der kan henføres til en sådan gruppe, på forhånd er afskåret fra at kunne drage nytte af den pågældende erhvervsudviklingsaktivitet, samt at aktiviteten ikke eksklusivt retter sig mod en enkelt virksomhed.

Angående lovens krav om, at aktiviteterne skal være til gavn for en åben kreds af erhvervslivet og ikke må virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, er det afgørende, at der ikke gennem projektets aktiviteter ydes direkte eller indirekte støtte til enkelte erhvervsvirksomheder eller grupper af erhvervsvirksomheder.

Af "*Vejledning om udrulning af bredbånd i medfør af lov om erhvervsfremme og regional udvikling*" fremgår det bl.a., at "Grundlaget for vejledningen er, at det er kendetegnende for bredbånd, at det ikke er dyrere for kommunerne, at borgerne også får gavn af det bredbånd, der udlægges til erhvervsudviklingsformål." Endvidere fremgår det af vejledningen, at "Hovedformålet med aktiviteten skal være erhvervsfremme, men det forhindrer ikke, at de udpegede områder både kan være hjemsted for virksomheder og husstande, og hvor husstandene dermed kan få gavn af udrulningen af bredbånd i området." Vejledningen påpeger, at før en kommunal indsats gennemføres, skal der ske en kortlægning af den eksisterende og planlagte infrastruktur i området. Det skal sikre, at aktiviteten ikke er konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv. Vejledningen nævner muligheden for at stille dækningskrav i forbindelse med et udbud om indkøb af bredbånd til kommunens institutioner, medarbejdere m.v. I den forbindelse fastslår vejledningen, bl.a. at kommunerne i den forbindelse ikke må stille krav om anvendelse af en bestemt teknologi, men at kommunerne gerne må stille præcise krav til, hvad løsningen skal kunne levere af hastigheder og andre kvalitetsparametre. Endelig fremgår det af vejledningen, at Europa-Kommissionen i meddelelse om EU-retningslinjer for statsstøtteregeklernes anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbånd (2013/C 25/01) har fastsat retningslinjer for, hvornår et projekt om udrulning af bredbånd anses som statsstøtte, herunder hvilke undtagelser, der gælder. Kommuner skal - inden et projekt gennemføres - sikre sig, at den valgte model overholder disse retningslinjer.

3. Erhvervsstyrelsens vejledende udtalelse

Det er styrelsens vurdering, at det forhold, at Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med udbuddet vil stille deres passive infrastruktur til rådighed for alle tilbudsgivere på markedsvilkår, er i overensstemmelse med lov om erhvervsfremme og regional udvikling, da der herved ikke ydes direkte eller indirekte støtte til den enkelte operatør.

Styrelsen vurderer endvidere, at det forhold, at kommunen vil tilbyde koordinering af samgravning, hvor dette er muligt og måtte være relevant for den valgte leverandør, er i overensstemmelse med lov om erhvervsfremme og regional udvikling, da Ringkøbing-Skjern Kommune har oplyst, at dette er en service kommunen allerede i dag tilbyder alle aktører på området, og at dette fortsat vil være gældende efter et udbud.

Endvidere vurderer styrelsen, at forberedelse af infrastruktur til understøttelse af højhastighedsbredbånd til erhvervsliv, med den indirekte effekt at

også borgere i området kan opnå adgang til højhastighedsinfrastruktur, er muligt for Ringkøbing-Skjern Kommune at udføre med hjemmel i lov om erhvervsfremme og regional udvikling. Ringkøbing-Skjern Kommune har desuden mulighed for at inkludere områder med dårlig bredbåndsdækning, hvis det vil forbedre grundlaget for erhvervsudviklingen i området, selvom det måtte medføre meromkostninger for kommunen. Det gælder både i forhold til ønsket om at forbedre bredbåndsdækningen for det eksisterende erhvervsliv, men også muligheden for - gennem bedre bredbåndsdækning - at forbedre vilkårene for potentielle og kommende iværksættere samt tiltrækning af virksomheder, fx liberale erhverv. Formålet skal være erhvervsfremme, og grundlaget for vejledningen er, at det er kendetegnende for bredbånd, at det ikke er dyrere for kommunerne, at borgerne også får gavn af det bredbånd, der udlægges til erhvervsudviklingsformål.

Styrelsen har ved vurderingen bl.a. lagt vægt på, at det fremgår af det indsendte materiale, at aktiviteten gennemføres som en del af et kommunalt udbud, og at udbuddet skal understøtte behovet for adgang til højhastighedsforbindelser for virksomheder, der ligger i nærheden af bredbåndsinfrastruktur etableret til kommunens brug, og at der dermed er tale om en aktivitet, hvor hovedformålet er erhvervsfremme.

Desuden har styrelsen lagt vægt på, at det fremgår af materialet, at forberedelsen udelukkende vil omfatte generelle infrastrukturelle tiltag og dermed ikke linje træk til, eller installation af udstyr hos enkeltvirksomheder eller borgere. Dette er en udgift, som den enkelte erhvervsvirksomhed eller borger selv skal betale for. Slutkunden skal betale markedsprisen for tilslutning.

Endvidere har styrelsen lagt vægt på, at bredbånd er karakteriseret ved, at det ikke er dyrere for Ringkøbing-Skjern Kommune, at borgerne også får adgang til det bredbånd, der udlægges til erhvervsudviklingsformål sammen lignet med den situation, hvor bredbånd alene udrulles til erhvervslivet.

Styrelsen har ligeledes lagt vægt på, at Ringkøbing-Skjern Kommune vil gennemføre en kortlægning af den eksisterende og planlagte infrastruktur, samt at kortlægningen vil danne grundlag for udarbejdelsen af kravene til dækning.

Det bemærkes, at Ringkøbing-Skjern Kommune - inden projektet gennemføres - skal sikre sig, at aktiviteten er rettet mod at stille funktionelle krav og ikke krav om anvendelse af en given teknologi, samt at Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte i forbindelse med hurtig etablering af bredbånd¹ overholdes.

---

¹ Det bemærkes, at en ny forordning om gruppefritagelse fra den almindelige notifikations procedure for godkendelse af statsstøtteordninger forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2014. I den forbindelse vil der blive indført en gruppe fritagelse på bredbåndsområdet.

Endvidere bemærkes, at Erhvervsstyrelsen som ressortmyndighed for lov om erhvervsfremme og regional udvikling afgiver vejledende udtalelser, mens tilsynet med kommunerne henhører under Statsforvaltningen.

Erhvervsstyrelsen skal afslutningsvis henlede opmærksomheden på, at styrelsen agter at offentliggøre denne udtalelse på styrelsens hjemmeside www.erhvervsstyrelsen.dk.

Med venlig hilsen

Preben Grøngersén
Regionalchef